

Реферат на тему: "Гійом Аполлінер"

Гійом Аполлінер

РЕФЕРАТ

на тему:

"Гійом Аполлінер"

Позашлюбний син італійського офіцера і польської дворянки (Анжеліки Кастроцинської, російської підданої, дочки польського офіцера Михайла Аполлінарія Кастроцинського, який втік в Італію після Польського повстання 1863-1864 р.;) з'явився на світ 26 серпня 1880 р. в Римі під ім'ям Вільгельма Аполлінаріса Кастроцинського.

Спочатку він відвідував школу в Монако, куди переїхав разом з матір'ю. У 1899 році він перебрався в Париж, де обертається серед авангардистів від мистецтва (серед його друзів були художники Марлен Андре Дерен, Рауль Дюфі, Пабло Пікассо, письменники Макс Жакоб і Альфред Жаррі) і політиків. Кастроцинський, почавши писати, взяв псевдонім — Гійом Аполлінер.

У 1902 році він відправився в один з рейнських замків як домашнього вчителя, зустрів і полюбив англійську гувернантку Анні Плейден, що — незважаючи на тривалі залишання — так і не стала його дружиною. Нешаслива любов була темою багатьох віршів Аполлінера.

1887 — разом з матір'ю і молодшим братом Аполлінер переїжджає в князівство Монако, де учається в монакському релігійному коледжі Св. Карла.

1896-1897 — протягом п'яти місяців відвідує ліцей у Ніцці, потім надходить у ліцей Станіслава в Каннах.

1899 — родина Кастроцинських переїжджає в Париж. Аполлінер влаштовується службовцем банківської контори.

1901 — публікує вірш "Місто і серце", у якому сполучається любовна лірика з урбаністичними мотивами, що буде характерно для усієї творчості Аполлінера.

1901-1902 — працює в Німеччині як вихователь у німецькій родині.

1902 — повертається в Париж; стає редактором фінансового видання "Супутник рантьє". Займається журналістською діяльністю, пише невеликі статті для журналів "Європеєць", "Сонце", "Мессідор", "Соціальна демократія". У тому ж році публікує кілька віршів і оповідань, одне із яких — "Ереспіарх" (L'eresiarque) було вперше підписаний псевдонімом Гійом Аполлінер.

1903 — знайомиться з поетами Максом Жакобом і Андре Сальмоном і разом з ними засновує журнал "Езопово свято" (Le Festin d'esope), що проіснувало до 1904 р. (вийшло 8 номерів). Став завсідником літературних кафе; знайомиться з плеядою визнаних метрів і майбутніх знаменитостей Жаном Мореасом, Полем Фором, Альфредом Жаррі, Моріком де Вламінком, Андре Дереном, Анрі Руссо і багатьма іншими.

1905 — знайомство з Пабло Пікассо. Друкується в журналі "Вірші і проза", який видавався поетом-символістом П.Фором.

1907 — пише заради заробітку два еротичних романи. Виступає з лекціями в Салоні незалежних художників про поетів і поезію.

1908 — у лекції, під заголовком "Нова поетична фаланга", Аполлінер висуває програму нового гуманістичного ліризму.

1909 — починає вести рубрику художньої критики в журналах "Непримиренний" і "Французький Меркурій"; великий резонанс викликає його стаття "Поезія символістів" (Poesie symboliste).

Травень 1909 — публікує поему "Пісні нещасливого в любові" (La Chanson du mal-aime), у грудні поетичну прозу "Гниючий чарівник" (L'enchanteur pourrissant).

1910 — виходить збірник розповідей "Ересіарх і компанія" (L'eresiarque et Companie).

Березень 1911 — опублікований віршований збірник "Бестіарій, чи Кортеж Орфея" (Le Bestiaire, ou le Cortege d'orphee). Відкриває в "Французькому Меркурії" розділ "Курйози", що веде до самої смерті.

7 вересня 1911 — по підозрі в співучасті в крадіжці "Джоконди" Леонардо да Вінчі з Лувра укладений у паризьку в'язницю Санте; 12 вересня відпущеній за відсутністю складу злочину.

1911: Рання лірика. З фінансових міркувань Аполлінер писав порнографічні романи, найвідоміший з яких, Однадцять тисяч різок ("Les onze mille verges"), опублікований у 1907 році, по-новому представив праці маркіза де Сад.

Двома роками пізніше з'явилася розповідь Гниючий чарівник ("L'enchanteur pourrissant"), проілюстрований Дереном. У ньому Аполлінер уперше заявив свої основні теми: любовні страждання, суміш реальності і "зверхреальності", неправди і правди. Стилістично Аполлінер йшов новими шляхами: він комбінував різні оповіdalльні стилі і скасував класичну просторово-тимчасову структуру оповідання (хронологічна побудова розповідей і романів). У 1911 році вийшов його перший збірник віршів Бестіарій, чи Кортеж Орфея ("Le bestiaire ou le cortege d'orphee") — римовані, головним чином присвячені тваринам, чотиривірша з ілюстраціями Дюфі.

1912 — разом із друзями засновує журнал "Паризькі вечори" (з 1913р. його директор), покликаний інформувати публіку про нові тенденції в поезії і живописі; на його сторінках фігурують імена М.Жакоба, Б.Сандара, Анрі Матисса, А.Руссо, А.Дерену, Франсіса Пікабія, Жоржа Шлюбу, Фернана Леже, М. де Вламінка й ін.

Лютий 1912 — друкує самий ліричний зі своїх віршів "Міст Мірабо" (Le Pont Mirabeau), а в грудні — поему "Зона" (Zone), що висуває його на перше місце серед сучасних поетів.

Червень 1913 — слідами лютневої виставки італійських футуристів пише статті "Футуристична антитрадиція" (L'antitradition futuriste). У травні 1913 випускає книгу "Художники-кубісти: Міркування про мистецтво" (Les Peintres cubistes: Meditations esthetiques), де доводить право кожного художника на творчий пошук.

Аполлінер, що виклав у цій книзі принципи мальовничого кубізму, сам випробував на собі вплив цієї школи і намагався перенести її прийоми на мистецтво слова. Не

задовільняючи порушенням канону в області синтаксису, метра і словника, Аполлінер виганяє зі своїх віршів пунктуацію, прибігає до типографських хитрувань і ін. прийомам, ціль яких дати в поезії властивому мальовничому кубізму багатопланове відчуття об'єкта. Після виходу книги Аполлінера визнають глашатаем і теоретиком кубізму.

1913 — виходить збірник віршів 1898-1913р. "Алкоголі" (Alcools). Цей збірник, як і "Міркування про мистецтво", розглядалися поетами-модерністами в якості програмних. Назва збірника натякалася на оп'яняюче якість "нового світу", на його технізованість і стрімкий темп життя. П'ятдесят віршів збірника не відзначені якоюсь єдиною стильовою спрямованістю, вони виявляли елементи футуризму і демонстрували тематичну і стилістичну багатосторонність автора. "Алкоголі" затвердили безпунктуаційне написання, яке Аполлінер вперше використовував у "Зоні".

У цій "естетиці здивування" він розглядав кубізм як вихідний пункт власної поетичної творчості. У тому ж році вийшов у світло збірник віршів Алкоголь, що він писав з 1898 року. Назва натякала на оп'яняюче якість "нового світу", на його технізованість і стрімкий темп життя. П'ятдесят віршів збірника не відзначені якоюсь єдиною стильовою спрямованістю, вони виявляли елементи футуризму і демонстрували тематичну і стилістичну багатосторонність автора. Перший вірш. Зона, будучи гімном Ейфелев вежі, великому місту і — одночасно — визнанням самітності людини в ньому, являло собою маніфест сучасної лірики: речі і думки, реальність, почуття і картини сну сплітаються тут воєдино. Аполлінер писав довгі римовані і неримовані вірші, ігнорував пунктуацію і загальноприйняту метрику Велику частину збірника складали символістські і романтичні вірші, а також вірша з відгомонами народних пісень (зокрема, рейнських). Особливою популярністю користається вірш Міст Мірабо ("Le Pont Mirabeau"), у якому Аполлінер порівнював своє любовне страждання з повноводною Сеною. Пісня нелюбимого ("La chanson du malaime") — автобіографічний вірш, у якому Аполлінер писав про свою велику нерозділену любов. У цих віршах — як і в інших своїх добутках — Аполлінер виставляв себе аутсайдером, і ця доля, на його думку, уготована в суспільстві всім художникам-авангардистам.

1914 — публікує кілька експериментальних віршів, набраних у формі малюнків (калліграмм).

1915 — під час Першої світової війни Аполлінер іде добровольцем на фронт, де одержує важке поранення в голову. Після демобілізації повертається в Париж, де займається активною творчою діяльністю.

1916 — випускає збірник розповідей "Убивство поета" (Poete assasine); в одному з них змоделював універсальний образ долі поета, відданого на розтерзання юрбі.

Червень 1917 — здійснює постановку своєї п'єси "Груди Тирезія" (Les Mamelles de Tiresias), що викликали суспільний скандал. П'єса "за допомогою іреальності що відбуває, особливих декорацій, танців, акробатики і шумів була покликана показати Аполлінерове уявлення тотального театру". Ця п'єса, на підставі нової естетичної форми, вважається початком театру абсурду. Для такого роду драматургії Аполлінер

першим висунув поняття сюрреалізму.

У грудні Аполлінер виступає з лекцією "Нова свідомість і поети" (*L'esprit nouveau et les poetes*), що став його поетичним заповітом.

1917-1918 — активно публікується в журналах, підготовляє кілька сценаріїв для фільмів, пише дві п'єси і комедію "Казанова" (*Casanova*).

У 1918 році з'явилися Калліграммі. Аполлінер організував вірші візуально і, таким чином, уперше створив так називані ідеограми, у яких текст і текстові образи сплавляються воєдино. У тому ж році 38-літній поет вмер у Парижі від грипу. Незабаром після його смерті вийшов тім розповідей Єресіарх і ДО (*"L'heresiarche et Cie"*, 1920), у яких дійсність і вигадка спліталися в нову фантастичну реальність.

Особлива емоційність віршів Аполлінера естетизує області діяльності людини, що вважалися до того непоетичними. Аполлінер радив сучасним поетам звертатися до романного досвіду. Він орієнтує вірш на асоціативний образ, вводить у тканину тексту некнижкове слово, поетичність підтримується як за допомогою рими, так і через зміну внутрішньої змістовності. Поет називав свою реформу вірша, його формальний і змістовний рівні, як не покажеться парадоксальним, "натуралізмом вищого порядку", маючи у виді "правду життя". Саме Аполлінер вводить у літературний побут слово "сюрреалізм", що в його інтерпретації означає "новий реалізм", як антитезу абстрагованості символізму і життєподібності натуралізму.

Аполлінерові належать кілька збірників віршів, новел, розповідей, буфонная п'єса "Грудей Тіресія" (1917) і опублікований посмертно роман "Сидяча жінка" (1920). Перший виданий поетичний збірник називається "Бестіарій, чи Кортеж Орфея" (1911). Поет, використовуючи середньовічний жанр бестіарію, чотирьохвіршня, що з'єднує розповідь про тварин з повчальною мораллю, передає свою насолоду життям. Більш зрілим є збірник "Алкоголі" (1913), у якому Аполлінер змінює камерну символістську естетику на епос, роблячи предметом поетичного дослідження щоденність, за якої ховається могутній і трагічний ритм століття, що почалося. Лірична епічність поезії Аполлінера не суперечить музикальності.

Під час першої світової війни Аполлінер іде добровольцем на фронт, у березні 1916 року він був важко поранений у голову, після поранення поет так і не зміг оправитися, 9 листопада 1918 року помер у Парижеві.

У 1915 році поет пише "Послання до Лу", у яких він визнається у своїх почуттях великосвітській красуні Луїзі Колінні-Шатійон, яка відхилила його домагання. Для збірника "Калліграмі" (1918) характерно трагічне сприйняття війни, коли ілюзії розвіяні, а придбаний на війні досвід суперечить офіційній пропаганді. "Калліграмі" важливі з погляду зміни форми вірша, Аполлінер використовує колаж, включає в поетичний текст обривки почутих фраз, газетні заголовки, оголошення. Усе це починається поетом для того, щоб довести, що будь-який прояв життя може бути предметом естетичного осмислення, тому що в реальності не існує розподілу на високе і низьке.

Квітень 1918 — видає віршований збірник "Калліграмі" (*Calligrammes*).

9 листопада 1918 — Аполлінер вмер у Парижеві, заразивши іспанкою, у віці 38 років. Похований 13 листопада на цвинтар Пер-Лашез.

Від шаблонового футуризму Аполлінера, що випробувало на собі вплив не тільки Рембо, але і Гейне і Бодлера, відрізняє його зв'язок з літературою минулого. Навіть своїми калліграммами й ідеограмами Аполлінер зобов'язаний не тільки новаторським тенденціям, але і знайомству з поезієюalexandrійців. Аполлінер упливнув на новітню французьку поезію аж до останніх її представників зверхреалістів, що не тільки сама назва своєї школи, але і принцип сверхреалистської імпровізації запозичали в Аполлінера.

Життя настільки багатогранне, що поняття магістрального і маргінального напрямків у мистецтві можуть поміняти знаки. Аполлінерівські поетичні новації були підхоплені дадаїстами, сюрреалістами, вони продовжилися у творчості Арагону, Елюара, Перса, Каду.